

"Man is not made for defeat. A man can be destroyed but not defeated" Ernest Hemingway

DIE VERSAPPINGS DINAMIKA

Die versappingsdinamika het in 2024 'n groot invloed op die Suid-Afrikaanse sitrusbedryf gehad. Brasilië is die dominante speler in die lemoensapwêreld - verantwoordelik vir meer as 70% van die wêreld se handel in lemoensap en produseer sowat 20 miljoen ton saplemoene per jaar. Die produksie van lemoene in Brasilië is vir 'n paar jaar op 'n afwaartse trajek, wat gelei het tot 'n kwynende lemoensapvoorraad. Daar is amper nie voorraad nie en dit het van 785 000 ton (66 brix-ekwivalent) in 2013 tot 84 000 ton in 2023 gedaal. Toe die kenners aangekondig het dat lemoenproduksie in Brasilië met ongeveer 'n kwart gaan daal, is die impak oor die hele wêreld gevoel. Verwerkingsaanlegte het wêreldwyd produksie verhoog - in Suid-Afrika word daar regdeur met drie skofte gewerk om uitset te maksimeer. Pryse vir lemoene wat vir die verwerkingsaanlegte bestem is, het sesvoudig gestyg.

Die miljoen-dollar-vraag is nou wat gaan op kort, medium en langer termyn gebeur? Die persoon wat dit vir seker weet, kan 'n fortuin maak met handel in die lemoensap-kontrakte. Om hierdie dinamika verder te probeer ontrafel, het die CGA-raad kundiges na die Strategiese Beplanningssessie genooi, wat vroeër hierdie maand gehou is.

Daar is 'n gesegde dat mense 'n ekonoom met een arm verkies, aangesien ekonome altyd sê "aan die een kant kan dit gebeur, aan die ander kant kan dat gebeur". Ongelukkig sal hierdie twee-armige ekonoom die saak vir voortgesette verhoogde lemoensappryse uiteensit, en die saak vir 'n verligting van pryse. Die CGA sal voortgaan om hierdie dinamika na te vors en sal die bedryf op hoogte hou van die bevindinge. Daarbenewens sal professor Marcos Neves van Brasilië 'n spreker by die CGA *Citrus Summit* in Maart 2025 wees - registreer op <https://cgasummit.co.za/registrations/>. Professor Neves is een van die skrywers van die jaarlikse Brasiliaanse lemoen-oesvoorspelling.

Die saak vir verhoogde lemoensappryse. Daar is 'n aantal faktore wat tot hoë pryse sal lei:

- Die lae voorraad lemoensap beteken dat voorraad weer opgebou sal moet word om in die toekoms teen tekorte te buffer. Kenners verwag nie dieselfde vlak van voorraad as in die verlede nie, maar 'n mate van reserwes sal beslis verkieslik wees.
- Dit is die laagste lemoenproduksie in drie dekades. Brasilië het van 450 miljoen kartonne tot 320 miljoen kartonne afgeneem, Florida van 250 miljoen kartonne tot 15 miljoen kartonne.
- Asiatiese Vergroening (HLB) bly 'n probleem in Brasilië. Die vektor (Asiatiese sitrusbladvlooi, ACP) het weerstand teen sommige plaagdoders ontwikkel, en ACP is in 'n groot persentasie boorde teenwoordig.
- Produksiekoste in Brasilië het toegeneem en arbeidskewessies is problematies.
- Egipte (en ander verskafferlande) sal nie maklik die uitgebreide infrastruktuur en netwerk wat Brasilië het, kan dupliseer nie.

Die saak vir die verligting van lemoensappryse. Daar is ook 'n aantal faktore met afwaartse druk op pryse:

- Hoër lemoensappryse kan lei tot verbruikersweerstand en 'n verskuiwing na ander drankies.
- Verwerkers kan na ander vrugtesappe oorskakel om te meng.
- Beter weerstoestande kan 'n herstel in Brasiliaanse produksie tot gevolg hê. Weerkenners dui op 'n verskuiwing na die La Nina-verskynsel wat goeie nuus vir Brasiliaanse produsente sal wees.
- Winste uit beter lemoensappryse laat produsente toe om na nuwe gebiede te verhuis, en daar te plant om vóór die vergroeningsiekte te bly. Dit lei egter tot hoër logistieke koste aangesien hierdie gebiede verder van verwerkingsaanlegte af geleë is.
- Beleggings in navorsing wat oplossings vir die Asiatiese Vergroening-siekte soek, behaal sukses in sommige innoverende oplossings.

Die meeste kenners verwag dat die huidige verhoogde sappryse vir twee tot drie jaar in plek sal bly, met sommige wat dit vir vyf tot ses jaar verleng. Daarna is dit moeilik om te voorspel. Die Brasiliaanse lemoensapsektor is egter 'n massiewe netwerk van kundigheid, infrastruktuur, logistiek en stelsels: dit behoort voort te gaan om die lemoensapsektor te oorheers.